

MEDIUL ON-LINE INSTRUMENT AL MANIPULĂRII

Material de informare a cadrelor didactice și a
polițiștilor de proximitate

- ▣ Mediul on-line la fel ca viața reală, comportă **riscuri/vulnerabilități**.
- ▣ Internetul folosit zilnic de copii și adolescenți poate aduce cu sine unele aspecte din sfera infracțională precum:
 - ▣ **hărțuirea (art. 208 NCP),**
 - ▣ **amenințarea (206 NCP),**
 - ▣ **șantajul,(207 NCP),**
 - ▣ **furtul de date cu caracter personal,**
 - ▣ **expunere la materiale cu conținut "dăunător",**
 - ▣ **pornografie infantilă (374 NCP),**
 - ▣ **manipulare și chiar**
 - ▣ **determinarea sau înlesnirea sinuciderii (191 NCP)** toate fiind fapte pedepsite de noul Cod Penal în vigoare din februarie 2014.
- ▣ Conform ultimelor cercetări prezentate de Organizația "Salvați Copiii" **40%** dintre tinerii Uniunii Europene sunt expuși riscului **pornografiei infantile pe Internet**.
- ▣ **50%** dintre minorii care folosesc zilnic Internetul, postează pe rețelele de socializare fotografii reale din casă sau cu familia lor; **81%** afișează poze cu ei înșiși în care li se distinge clar chipul; **61%** își dau numele de familie; **59%** numele școlii unde învață; **47%** vârsta lor corectă; Un procent semnificativ dintre copii/adolescenți postează chiar numărul de telefon (**10%**) sau adresa reală (**16%**).
- ▣ **92%** nu știu unde să raporteze o situație de risc sau de abuz.

- ▣ Tinerii folosesc internetul pentru a căuta diverse informații, a învăța/ a-și face temele, cumpărături on-line, diverse plăți, dar mai ales pentru a socializa cu prietenii pe chat-uri și rețele de socializare gratuite, **pentru comunicare, pentru a-și face noi grupuri de prieteni și pentru divertisment** (descărcă fișiere, filme, muzică, jocuri).
- ▣ **Încrederea se poate dezvolta rapid** în mediul on-line, sub anonimatul pe care îl oferă un profil într-o rețea sau un cont de utilizator.
- ▣ **Confortul psihologic** oferit comunicarea în mediul on-line îi face pe 89% dintre minorii mai timizi sau fără depinderi de comunicare interpersonală să prefere realitatea virtuală.

HĂRȚUIREA (cyberbullying-ul)

- ▣ *La fel ca și bullying-ul, doar că pe Internet (implicând un calculator sau orice alt device) este un act comportamental repetat, ostil, îndreptat spre rănirea în mod deliberat, a unei alte persoane. Se mai referă și la comportamentul unei persoane care încearcă să dețină supremația asupra altora.*
- ▣ *Pe site-urile de socializare sunt adresate porecle jignitoare, bârfe, răutăți gratuite, cuvinte defăimătoare la adresa victimei care au efecte devastatoare asupra stimei de sine, a capacității de relaționare în viața reală și a echilibrului psihic al adolescentului/ei.*

HĂRȚUIREA (cyberbullying-ul)

- ▣ Hărțuirea cibernetică poate consta în trimiterea de e-mail-uri/sms-uri private sau pe forum-uri/grupuri de discuție care pot conține amenințări, remarci sexuale, incitări la ură și discriminare, șicanări ale victimelor, precum și afișarea oricăror declarații false, bârfe care au **ca scop umilirea victimei, defăimarea/ridiculizarea, șifonarea imaginii publice** și în cele din urmă **scăderea până la zero a stimei de sine.**
- ▣ Victima devine **tristă, anxioasă, se izolează social, începe să se simtă inutilă, ne folositoare celorlalți, nedorită, neajutorată, își pierde bucuria de a trăi, devine depresivă și se gândește tot mai des la sinucidere.**

Ce este bullying-ul?

- ▣ Termenul vine din englezesc-ul „bully” = bătăuș, huligan, iar în mediul școlar este imaginea aceluși **tânăr, liderul unei găști** care își terorizează colegii de școală zilnic, le fură banii de pachet sau mâncarea de acasă și toți trăiesc cu teama că oricând ar putea fi agresați de el;
- ▣ sau **acel grup de fete populare**, care se îmbracă ultima modă, vin cu mașinile la școală și complotază mereu împotriva unei persoane lipsite de apărare, pe care o chinuiesc sistematic.

Ce este bullying-ul?

- ▣ În limba română poate fi asociat cu termenii de *intimidare, terorizare, amenințare, brutalizare*. Poate fi înțeles ca un act de violență fizică și/sau psihică ce determină multe din actele de violență din școli.
- ▣ Fie că *bullying-ul* este direct sau indirect, componenta cheie este intimidarea fizică sau psihică are loc *în mod repetat, în timp, pentru a crea un model de hărțuire și abuz*.

Ce este manipularea psihologică?

- ▣ Este un tip de influență socială care urmărește schimbarea percepției sau comportamentului celorlalți cu ajutorul unor tactici de comunicare amăgitoare, **chiar abuzive** și prin **metode imorale, exploatare și înșelătoare**.
- ▣ Ca și bullying-ul (în mediul școlar), cyberbully-ing-ul (în spațiul virtual) **agresorii/manipulatorii/hărțuitorii** sunt motivați, în principal, de:
 - Nevoia de a-și atinge scopurile și de a **câștiga cu orice cost** (*nu se dau înapoi de la vătămarea victimei, dacă este necesar*).
 - O nevoie puternică de a **avea sentimente de putere și superioritate față de ceilalți**;
 - Nevoia de a **fi în control**.

Caracteristicile agresorilor / hărțuitorilor

Cei care se angajează în comportamente agresive (fizice, psihice sau online) doresc să obțină satisfacție provocând un prejudiciu material sau de imagine și suferință altora, nu par să aibă empatie pentru victimele lor și de multe ori justifică acțiunile lor prin a spune că au fost provocați de victime.

Studiile indică faptul ca agresorii/hărțuitorii de multe ori provin din familii în care se utilizează frecvent pedepsele corporale, în care copiii sunt învățați să riposteze fizic ca o modalitate de a gestiona problemele și unde atenția acordată de părinți este foarte mică sau lipsește. Manipulatorii de multe ori se dovedește că au un background afectat de o traumă în mica copilărie.

Caracteristicile victimelor

Copiii, adolescenții, elevii și tinerii care ajung victime, sunt de obicei persoane anxioase, nesigure, precaute ce suferă de stimă de sine scăzută și care foarte rar se apără sau ripostează când se confruntă cu persoane care le intimidează. De regulă le lipsesc abilitățile sociale și cercul de prieteni și sunt adesea neajutate și izolate social. Victimele pot proveni, de obicei, din familii cu părinți excesiv de protectivi, care le dezvoltă un handicap social și le inhibă capacitatea de a se descurca singuri în viață.

Caracteristicile fizice comune victimelor sunt: constituție firavă sau excesul de greutate, vestimentația modestă sau demodată, problemele de vedere, acneea, dantura proeminentă. Toate par a fi factori semnificativi care pot fi corelați cu victimizarea. Caracteristicile psihice: timiditatea.

Ce e de făcut? Sfaturi pentru elevi!

- ▣ Orice situație de abuz petrecută în mediul online, trebuie sesizată Poliției (direct la cea mai apropiată unitate) fie prin Internet pe site-ul www.efrauda.ro
- ▣ Organizația "Salvați Copiii" gestionează un help-line destinat semnalărilor situațiilor de abuz sau agresiune pe internet www.oradenet.ro , prin care oferă și consiliere privind siguranța pe internet.
- ▣ Nu oferiți persoanelor întâlnite pe net informații personale despre tine, familie, obiceiurile casei sau programul zilnic.
- ▣ Protejați-vă datele cu caracter personal și parolele !
- ▣ Evitați întâlnirile față-n față cu persoanele cunoscute doar pe Internet!

▣ Evitați să postați pe Internet, pe forumuri, pe conturi de discuții, **fotografiile sau video care te surprind în ipostaze indecente**. Nu trimiteți astfel de poze/filmări nici prin mesaje private altor persoane, chiar dacă sunteți prieteni intimi. Ele pot fi folosite mai devreme sau mai târziu ca monedă de șantaj, manipulare sau îți pot crea o traumă a rușinii și a umilinței dacă ajung să fie făcute publice.

▣ **Nu tot ceea ce citiți sau vedeți pe internet este adevărat!**

▣ Nu dați curs îndemnurilor, sarcinilor, provocărilor pe care le primiți în cadrul unor **jocuri online**, care fac referire la viața reală. Nu vă temeți de cei care vă amenință (pe net /mesaje pe telefon) ca să vă determine să faceți ceea ce doresc ei. **Ei doar vă manipulează sub protecția anonimatului**. Nu au de fapt nicio putere asupra voastră, doar vă păcălesc că au, pentru că voi nu le cunoașteți identitatea. În fața adulților, când sunt descoperiți, agresorii se dovedesc mai neajutorați pentru că se știu vinovați. Dacă vă amenință cineva online că deține informații confidențiale despre voi sau familiile voastre și vă și arată că știe unde locuiți, la ce școală mergeți, sau ce program zilnic aveți, nu uitați că în realitate, are acces doar la informațiile de pe facebook sau postate pe net și nu dovedesc nimic. Așa că, nu ezitați să anunțați un adult de lângă voi, în care aveți încredere, că sunteți victima unei agresiuni online sau veniți la sediul poliției și depuneți o sesizare.

Soluții și Recomandări pentru profesori/părinți!

- ▣ Supravegheați activitatea copilului pe Internet, prin folosirea unui mecanism de "control parental" pe calculator, prin poziționarea calculatorului într-o arie deschisă din casă și puteți limita accesul pe calculator al copilului în favoarea jocurilor împreună sau a celor în aer liber;
- ▣ Încurajați copilul să vă spună dacă cineva de pe net îl face să se simtă în pericol, inconfortabil, îi provoacă teamă, îi dă întâlnire în oraș sau îi cere să facă ceva anume.
- ▣ Sesizați orice modificare comportamentală, tulburare de somn sau digestivă sau instalarea apatiei la copil și încercați să aflați cauzele!

Mai puteți găsi ajutor la:

- Echipa mobilă de intervenție rapidă în cazuri de abuz, neglijare și exploatare a copilului 0 800 110 203
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara - Telefonul Copilului 0254/983
- Asociația "Telefonul Copilului" este un ONG al cărui scop este să protejeze toți copiii aflați în dificultate, împotriva oricărei încercări de încălcare a drepturilor lor, împotriva oricărei forme de abuz. Această Asociație oferă sprijin real și imediat oricărui minor aflat în situații de risc.

Pentru orice faptă abuzivă din online, răspunderea și consecințele sunt în offline, adică în mediul real.

Vă mulțumim pentru atenție!